

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Informace pro voliče se zdravotním postižením

1. Úvod	3
2. Hlasování v náhradní volební místnosti	3
3. Přístup do volebních místností.....	4
4. Pomoc při hlasování	4
5. Korespondenční hlasování	7
6. Hlasování v nemocnicích, domovech důchodců atd.	8
7. Volební právo.....	10
8. Ostatní brožury	10

Informace pro voliče se zdravotním postižením

1. Úvod

Existují zvláštní opatření, která pomáhají voličům s nemocí nebo zdravotním postižením vykonávat jejich volební právo. V tomto letáku jsou podrobně popsána tato opatření, která lze shrnout následovně:

- hlasování v náhradní volební místnosti, pokud je místní volební místnost nedostupná;
- korespondenční hlasování voličů žijících doma, kteří se nemohou dostavit do volební místnosti z důvodu zdravotního postižení nebo nemoci;
- zvláštní volební zařízení v nemocnicích, pečovatelských domech nebo podobných zařízeních pro obyvatele, kteří se nemohou dostavit do volební místnosti z důvodu zdravotního postižení nebo nemoci;
- asistenci při hlasování ve volební místnosti prostřednictvím doprovodu nebo předsedy volební komise pro osoby se zrakovým postižením, tělesným postižením nebo obtížemi při čtení a psaní;
- používání fotografií a znaků politických stran na volebních lístcích s cílem pomoci osobám se zrakovým postižením a osobám s poruchami čtení a psaní;
- vystavení velkého tisku hlasovacího lístku ve volebních místnostech, aby se ještě více pomohlo zrakově postiženým osobám a osobám s problémy se čtením a psaním;
- dostupnost šablony hlasovacího lístku, která umožní voličům se zrakovým postižením označit hlasovací lístek bez pomoci.

2. Hlasování v náhradní volební místnosti

Pokud je to možné, musí se místní orgány snažit určit volební místnosti, kde je alespoň jedna volební místnost přístupná osobám na invalidním vozíku.

Volební komisař je osoba odpovědná za průběh voleb v každém volebním obvodu. V Dublinu a Corcu je volební komisař městský nebo okresní šerif, ve zbytku země je to okresní registrátor. Pokud má osoba potíže s přístupem do místní volební místnosti, může nejpozději týden přede dnem voleb písemně požádat volebního komisaře o povolení hlasovat v jiné volební místnosti ve stejném volebním okrsku. Volební komisař zveřejní všechny volební místnosti ve volebním obvodu, které nejsou přístupné pro vozíčkáře.

Při podání žádosti by měla osoba vysvětlit, proč nemůže získat přístup na místní stanici. Pokud osoba sdělí referentovi své konkrétní potřeby, pomůže jí to při výběru vhodné náhradní stanice. Pokud je to možné, měli by navrhnout jinou volební místnost, která je pro ně dostupná a pohodlná. Volební komisař jim zašle písemné zmocnění, které jim umožní hlasovat v jiné volební místnosti ve stejném volebním okrsku, obvykle v té, kterou navrhnou. Toto povolení by měli předložit, až půjdou volit do dané volební místnosti (nezapomeňte s sebou vzít také doklad totožnosti). Po přidělení jiné volební místnosti nemůže osoba hlasovat ve své místní volební místnosti.

3. Přístup do volebních místností

Standardní volební místnost je navržena tak, aby se do ní voliči mohli postavit a označit hlasovací lístky na římsách v průměrné výšce pasu. Tyto prostory nemusí být vhodné pro starší osoby a osoby se zdravotním postižením. Volební komisaři jsou povinni zajistit ve volebních místnostech stůl a židli, u kterých mohou voliči hlasovat, pokud jim to vyhovuje.

4. Pomoc při hlasování

Odpovědnost za provedení hlasování ve volební místnosti nese předseda volební komise, který je osobou, jež se při příchodu do volební místnosti ptá na jméno a adresu voliče a nahlíží do volebního průkazu. Ve službě může být také dohlížející předseda volební komise. Mezi jejich povinnosti patří kontrola opatření pro voliče se zdravotním postižením. Kterýkoli z pracovníků ve službě na vaši žádost zavolá předsedu volební komise.

Hlasování je základní demokratickou činností a existují přísné postupy, které zajišťují řádný průběh hlasování a jeho tajnost a bezpečnost. Například hlasování s asistencí je povoleno pouze za omezených okolností.

V zákoně jsou uvedeny konkrétní typy voličů, kterým lze při hlasování pomáhat, a způsob, jak a kdo jim může pomáhat. Předseda volební komise je povinen aplikovat zákon, který má zajistit, aby volič **mohl** hlasovat a zároveň byla chráněna tajnost hlasování.

V závislosti na povaze zdravotního postižení může být voliči poskytnuta pomoc při hlasování třemi způsoby.

Související hlasování:

V případě zrakového postižení, tělesného postižení nebo obtížné gramotnosti může voliči při hlasování pomáhat doprovod. Jako doprovod může vystupovat osoba starší šestnácti let, která není kandidátem ani zmocněncem kandidáta a při volbách nesmí pomáhat více než dvěma voličům. Předseda volební komise nesmí povolit, aby doprovod asistoval voliči, pokud se nepřesvědčí, že doprovod tyto podmínky splňuje. Pokud osoba není oprávněna vykonávat funkci doprovodu, může volič pověřit jinou osobu, aby vykonávala funkci doprovodu, nebo může požádat o asistenci předsedu volební komise.

Pomoc předsedy volební komise:

Tuto možnost lze využít v případě zrakového postižení, tělesného postižení nebo obtíží s gramotností, které voliči brání volit bez pomoci, ale nepřeje si, aby mu asistoval doprovod.

Při tomto postupu jdou předseda volební komise a personalizační zmocněnci s voličem do části volební místnosti, kde není možné odposlouchávat rozhovor vedený běžným tónem. V případě potřeby předseda volební komise přeruší vstup do volební místnosti a nechá ji vyklidit, aby bylo zajištěno, že žádná jiná osoba nebude moci odposlouchávat průběh hlasování. Přítomnost

personalizačních agentů je pojistkou, která potvrzuje, že předseda volební komise dodržuje vaše pokyny. Je to ochrana voliče a předsedy volební komise. Stejně jako pro všechny ostatní osoby, které se účastní hlasování, platí i pro personifikační agenty zákonná povinnost zachovávat tajnost hlasování.

Předseda volební komise se zeptá, pro které kandidáty chce volič hlasovat, a označí hlasovací lístek v souladu s těmito pokyny. V případě potřeby předseda volební komise přečte údaje na hlasovacím lístku týkající se jednotlivých kandidátů a zeptá se, kterému kandidátovi chce volič dát svůj přednostní hlas. Zopakuje postup pro druhý preferenční hlas voliče a tak dále. Po označení hlasovacího lístku podle pokynů voliče jej předseda volební komise vloží do volební schránky běžným způsobem.

Zákon výslovně zakazuje předsedovi volební komise jednat na základě písemných pokynů, které obdrží od voliče. Důvodem je, že písemné pokyny nemusí vyjadřovat skutečné přání voliče - mohl je například napsat někdo jiný.

Každý, kdo si přeje, aby mu při hlasování asistoval **předseda volební komise**, by se měl pokud možno dostavit do volební místnosti v dostatečném předstihu před jejím uzavřením v nočních hodinách. Pomoc voliči může zabrat čas, a proto zákon umožňuje předsedovi volební komise odmítnout žádost o pomoc během posledních dvou hodin hlasování (tj. v nejrušnějším období), pokud by pomoc jednomu voliči zdržovala nebo bránila ostatním. Předsedající úředníci tuto pravomoc využívají neradi a díky rozumné spolupráci by její využívání nemělo být nutné. Toto omezení se nevztahuje na hlasování s doprovodem, tj. voliči může kdykoli během volebních hodin pomoci hlasovat jeho doprovod.

Šablony hlasovacích lístků:

Osoby se zrakovým postižením mohou k hlasování použít také šablonu hlasovacího lístku (k dispozici v každé volební místnosti). Jedná se o zařízení, které lze připojit k hlasovacímu lístku, aby mohli voliči se zrakovým

postižením hlasovat tajně. Existují dva typy šablony hlasovacího lístku, jeden pro použití při volbách a druhý pro použití při referendu.

U referend je šablona hlasovacího lístku možností Ano/Ne. Šablona hlasovacího lístku je opatřena zvýrazněným písmem, velkým písmem, Braillovým písmem a vystřiženou částí, která pomáhá lidem najít místo, kde mají označit hlas.

Při volbách funguje vzor hlasovacího lístku ve spojení s bezplatným telefonním číslem 1800, které posluchače informuje o kandidátech v pořadí odpovídajícím číslům na vzoru hlasovacího lístku. Bezplatné telefonní číslo je k dispozici voličům, kteří hodlají využít šablonu, co nejdříve po obdržení kandidatur pro volby. Číslo zůstává aktivní až do dne voleb včetně.

5. Korespondenční hlasování

V případě, že se volič nemůže dostavit do volební místnosti z důvodu zdravotního postižení nebo nemoci, může hlasovat poštou, a to tak, že požádá o zápis do seznamu voličů pro korespondenční volby, který sestavují a vedou registrační orgány jako součást seznamu voličů.

Žádost o zápis do seznamu voličů pro korespondenční volby lze podat kdykoli, jakmile je volič oprávněn k zápisu do seznamu voličů pro korespondenční volby. Pokud však bylo stanoveno datum hlasování, je nejzazším datem pro příjem žádostí o korespondenční hlasování v souvislosti s konkrétní volební událostí.

- dva dny po dni rozpuštění Dáil v případě všeobecných voleb;
- dva dny po vydání rozhodnutí o dni konání voleb v případě doplňovacích voleb do parlamentu;
- v případě prezidentských, evropských nebo místních voleb nebo referenda musí registrační orgán obdržet žádost nejméně dvacet dva dnů přede dnem voleb (bez nedělí, Velkého pátku a státních svátků).

Pokud je žádost doručena po této lhůtě, nemá pro danou volební událost žádný účinek.

Registrační orgány mohou na podporu žádosti požadovat jakékoli informace nebo dokumenty. V případě první žádosti a vždy, když to registrační orgány vyžadují v případě další žádosti, musí být k žádosti přiloženo potvrzení od registrovaného lékaře (např. praktického lékaře).

Formuláře žádostí lze získat na příslušných krajských, městských a okresních úřadech nebo je lze stáhnout z webových stránek www.checktheregister.ie.

Při volbách nebo referendu obdrží volič poštou sadu hlasovacích dokumentů, která se skládá z hlasovacího lístku, potvrzení o převzetí hlasovacího lístku, obálky, do níž se vloží označený hlasovací lístek, a větší obálky pro zaslání hlasovacích dokumentů zpět volebnímu komisaři. Po označení hlasovacího lístku jej volič vloží do obálky označené "Obálka s hlasovacím lístkem" a zapečetí ji. Tuto obálku spolu s vyplněným potvrzením o převzetí hlasovacího lístku je třeba vložit do velké obálky adresované volebnímu komisaři, zapečetit ji a ihned odeslat. Hlasovací lístek musí být zaslán poštou a nelze jej předat volebnímu komisaři.

6. Hlasování v nemocnicích, domovech důchodců atd.

Osoba pobývající v nemocnici, domově důchodců, psychiatrické léčebně nebo podobném zařízení, která má zdravotní postižení nebo nemoc, jež jí brání dostavit se do volební místnosti, může volit v nemocnici, domově důchodců atd., pokud požádá o zápis do zvláštního seznamu voličů, který sestavují a vedou registrační úřady (okresní, městské a městské a krajské úřady) jako součást seznamu voličů. V případě první žádosti a vždy, když to registrační orgány vyžadují v případě další žádosti, musí být k žádosti přiloženo potvrzení od registrovaného lékaře (např. praktického lékaře).

Žádost lze podat kdykoli, jakmile je volič oprávněn k zápisu do zvláštního seznamu voličů. Pokud však bylo stanoveno datum hlasování, je nejzazším datem pro příjem žádostí o zvláštní hlasování v souvislosti s určitou volební událostí.

- dva dny po dni rozpuštění Dáil v případě všeobecných voleb;

- dva dny po vydání rozhodnutí o dni konání voleb v případě doplňovacích voleb do parlamentu;
- v případě prezidentských, evropských nebo místních voleb nebo referenda musí registrační orgán obdržet žádost nejméně dvacet dva dnů přede dnem voleb (bez ohledu na vyloučené dny).

Pokud je žádost doručena po této lhůtě, nemá pro danou volební událost žádný účinek.

Formuláře žádostí lze získat na příslušném okresním nebo městském úřadě nebo je lze stáhnout ze stránek www.checktheregister.ie.

Při volbách nebo referendu bude voliči oznámen den a přibližný čas (dopoledne/večer), kdy se zvláštní předseda volební komise dostaví do nemocnice, domova důchodců, psychiatrické léčebny nebo podobného zařízení. Zvláštní přísedící bude mít u sebe doklad totožnosti a jmenovací dekret, který po příjezdu předloží voliči ke kontrole. Zvláštního předsedu volební komise doprovází policista, jehož úkolem je střežit hlasovací lístky (stejně jako ve volební místnosti) a působit jako nezávislý svědek, který zajišťuje řádný průběh hlasování.

Při hlasování může být přítomen pouze předseda volební komise a příslušník policie. Předseda volební komise předá voliči prohlášení o totožnosti, které potvrdí. Poté volič tajně označí hlasovací lístek, vloží jej do zvláštní obálky k tomu určené, obálku uzavře a odevzdá ji předsedovi volební komise.

Pokud je při hlasování nutná asistence, poskytne ji zvláštní předseda volební komise stejným způsobem jako ve volební místnosti.

Ve výjimečném případě, kdy nemocnice, pečovatelský dům, zařízení pro duševně choré nebo podobné zařízení zvláštního voliče není pro zvláštního předsedu volební komise přístupné, může hlasující úředník použít zvláštní postupy hlasování, například vydat dotčeným zvláštním voličům korespondenční lístek.

7. Volební právo

Informace obsažené v tomto letáku si nečiní nárok na definitivní vyjádření právních předpisů týkajících se registrace voličů, pomoci při hlasování, seznamu voličů pro korespondenční volby a zvláštního seznamu voličů. Zákon je obsažen především v následujícím právním ustanovení, ve znění pozdějších předpisů:

- Část II a druhá příloha Electoral Act 1992.
- Část III Electoral Reform Act 2022.

Tyto zákony jsou k dispozici na adrese Government Publications, Office of Public Works, Jonathan Swift Street, Trim, Meath. Lze je také stáhnout z internetových stránek Oireachtas na adrese www.oireachtas.ie.

8. Ostatní brožury

Další letáky z této série jsou k dispozici na internetových stránkách ministerstva (www.gov.ie/housing):

- How the President is Elected (Jak se volí president)
- The Referendum in Ireland (Referendum v Irsku)
- How the Dáil (House of Representatives) is Elected (Jak se volí do komory Dáil (poslanecká sněmovna))
- How the Seanad (Senate) is Elected (Jak se volí do komory Seanad (senát))
- European Parliament: How Ireland's MEPs are Elected (Evropský parlament: Jak se volí irští členové Evropského parlamentu)
- How Members of Local Authorities are Elected (Jak se volí do místních zastupitelských sborů)
- The Register of Electors (Registr voličů)

ODBOR BYDLENÍ, MÍSTNÍ SPRÁVY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Květen 2023

gov.ie/housing

